

Orosz István

Meghalunk a szépségbe'

A füvesre tilos bemenni, pláne stoplisban, az edzőpályának csúfolt földes pedig merő dagonya. A túlsó tizenhatosnál kisebbfajta tó, az innenső térfélen, azon a részen, amelyre a lelátót helyettesítő havas földhányás árnyékot vet, még összefüggő a jég. A balszélen valami teherautó forgolódhatott: bokáig érő hurkás keréknyom. A kapu mögött van ugyan egy félkör alakú lejtős szárazulat, ahol szűkösen elpasszolgathatnánk, de a drótkerítés nagyrészt hiányzik, percenként kéne futni le a telki útra, hogy az autók alól szedjük össze a lasztit. Még jó, ha nem kilapítva. Arra is volt eset. Egykapuzhatnánk a hátsó felére, veti föl Levi, de elvetjük rögvest a hálótartó vasból kiálló kampók miatt. Óberpeti labdáját épp egy ilyen hasította föl. Följebb, ahol a vándorcirkusz sátra szokott állni, most építési törmelék, rozsdás akuk, félkopasz karácsonyfák, szaloncukorpapír-zizegés. Egy tizenhatosnyi terület lebetonozva, hogy a tesco-busz megfordulhasson. Valaki a temetőt ajánlja, az óvoda felőli rész még jószerivel üres. Androsek Karcsi (emberfogó középpályás a harmadik parcella közepe tájáról) biztosan élvezné. A többiek is megszokhatták: hétvégeken áthallatszik az anyázás és a gólöröm. Amúgy elég sima a talaj, a nagytilaji hepehupásabb lenne. A kilátástalan helyzet ellenére sokan vagyunk, főszezonban se szoktak többen jönni. Tóni, ahogy az igazi meccsek előtt a bíró szokta, két kísérővel megpróbál eljutni a kezdőkörig. Nincs sok értelme, inkább csak azért mennek, hogy a kétkedők számára is világos legyen, itt ma nem lehet játszani. Ervin cipője útközben leragad, kilép belőle, fél lábon imbolyogva cuppantja elő a sárból. Kezdőkör persze nincs, inkább csak jelképesen ütügeti meg Tóni a talpával a földet. Harmadik érintésre már csicsog. És jönnek föl a magok. A földet valami megmagyarázhatatlan okból szőlőmaggal szórták fel néhány éve. A magok a meccs harmadik percében belementek a cipőkbe, az ötödiktől minden játékos azt nézte, mikor kerül legmesszebb a labda, hogy kirázhassa a csukáját. Egymás nyomában lépkedve egyensúlyoznak vissza. A kerítésoszlopokon gubbasztó varjak a szemük sarkából követik őket. Levi szerrint föl kéne menni a szilfatisztásra. Menjünk, bólint a többség, aztán maradunk. Fázósan állunk a sáros pálya szélén. Öregfiúk. Fakóban. Barnus csöndesen dekázik. Tibi csukájának a talpa leszakadni készül, a kétszer körbetekert fűző tartja úgy-ahogy. Az Eb-elődöntőre a Sport kettőn még épp hazaérnénk. Röhögünk: kézilabda, ráadásul női. Sanya rágyújt. Lázás, mégis lejött. A kötött sapkát a fülére húzza. Lehet, ha nem stoplissal mennénk rá, észre se vennék. Tuti észrevennék. A kocsmával összeépült öltözőből, illetve az öltözővel egybeépült kocsmából épp

---

Összeállításunkkal szeretettel köszöntjük a nyolcvanöt esztendőös Orosz Lászlót és a hetvenöt esztendőös Szekér Endrét. (A Szerk.)

odalátni. Pont a kályha mellől. Bent forralt bor, szalontüdő, fasírt. És kukucska-lyukak a söralátéteken. Negyedóránként kijön valaki, hogy a hóba pisáljon. Kint a kispályázáshoz használt kézilabdakapuk összefordítva, egymáshoz drótozva. Az aluvázás padokon piros műanyag csőbe húzott biciklilánc. Friss fűrészpör a cserepad előtt és kóbor kutyák lábnyoma mindenütt. Mormogi sérült: lovaglóízom. A kapuban elálldogál, gondolja, de ha megvagyunk párosan, inkább be se áll. Gergő a hóna alá szorítja a kesztyűjét és a tenyerét leheli: Pátyon van egy műanyag borítású pálya, de persze ha van, akkor nyilván játszanak rajta. Mikor, ha nem vasárnap háromkor. Maradona lemondóan legyint, kotorja a zsebét, beme-
het-e a kocsmába. Két papír kétszázás jön elő, valami apró meg egy cetli a listával, amit a pénzből kellett volna venni: sóborszesz, tepertő, körömlakklemosó, kagy-
lótészta. Józsi szerint a kétszázásokat már megszüntették. De próbáld ki, hátha ezek még nem hallottak róla! Maradona marad, a lábujjait tornáztatja a cipőben. Marci előre-hátra billeg a csípős szélben. Két nadrágban is fázik. A varjak időnként helyet cserélnek. Ekkor jön a mentő ötlet, már nem emlékszem, ki veti föl, talán Manó, vagy inkább Tótimi. Terítsük ki! Mintha nem is gondolná komolyan, oda se néz, csak a fejével biccent a parkoló felé. Persze azonnal tudjuk, mire gondol, és Tónira nézünk, akinek a kezében megáll a csomagtartóba ereszkedő sporttáska.

A feltekert műfü szőnyegek már sok éve álltak a parkoló végében. Nyaranta alig látszottak ki a parlagfűbokrok közül, télen meg, hóval fedetten, úgy lapultak bele a tájba, mintha a természetes domborzat részét képeznék. Úgy hírlett, a német test-
vérváros adományaként érkeztek valamelyik nyáron, vagy télen, szóval egy elfelej-
tett átigazolási időszakban, és senki sem tudta, mit kellene kezdeni velük. Állítólag odakint egy idényre kellett csak a műfüves borítás, aztán váratlanul fölsőbb osztályba került a csapat, és lecserélték a kiöregedett hátvédsorral együtt. Szóval az ajándék valaha bizonyára jó minőségű volt. Prima német műfü. A testvérváros (ahová a háború után kitelepítették az itteni svábok zömét) egyébként is komoly gondot fordított a sportbarátság ápolására, és igaz, ez még az elmúlt évszázadban történt, nemzetközi labdarúgó tornát rendeztek, hogy az itteni csapat is szívhassa kicsit a szabadság levegőjét, szusszanjon a hosszadalmas békeharc után.

Draskóczy maga elé ejti a félig szítt csikket és rátapos. A többiek is a zúzalék-
kal leszórt parkoló felé fordulnak. Lassan tudatosul bennük, hogy mind ott vol-
tak azon a németországi tornán. Akkoriban jött be a szabály, hogy a kapus nem foghatja meg a hazaadást. Nálunk még nem vezették be. Legalábbis az alacson-
nyabb osztályokban még nem. Akkoriban mindent csak fokozatosan vezettek be. El is terjedt, a bal oldali közlekedésre úgy fognak átállni, hogy az első évben csak a kamionoknak lesz kötelező. Szóval a döntőben, a második féldőben null-null-
nál szépen hazaadtunk, Kálmán meg szépen fölszedte. Aztán már hiába óvtunk, pedig az ellenfélben egy nő is játszott, ami szabályellenes, csak nem lehetett rábi-
zonyítani. Vagy aki bizonyítani tudta, nem akarta vállalni a tanúskodást. Vagy nem merte. Ki az, aki az ilyesmit bevállalja, pláne ha házas. Lehet, a műfü azért a meccsért jött, cserébe, kárpótlásul. Naná, majd a berni döntőért, veri ki a stoplik közé ragadt agyagot Ervin a korlát mellé érve. Komolyan gondoljátok?

Jókora gurigák. Ekkora rakománnyal csak olyan éjszakai tréler jöhetett, amit az Útinform is bemond. Hogy túlméretezett, villogó sárga és hogy nem lehet meg-

előzni. Az a furcsa, hogy tényleg senki sem emlékezett, mikor teheték le, pedig a telepről is idelátni és a sötétben mindig van élet. A kibontáshoz mindenkire szükség van. Egy összetört reklámtábla (GAMESZ) keretléceit feszítőrúdnak használva nehezen sikerül egyáltalán megmozdítani, illetve egymástól elválasztani az összefagyott tekercseket. Egyszerűbbnek tűnik feltekert állapotban vonszolni le, és csak a helyszínen, a hátsó pályán göngyölni ki a szőnyegeket. A másfél méteres szintkülönbség dacára jó néhány percbe kerül egynek-egynek a levontatása. Olykor váratlanul kibukkan a nap, hosszú árnyékokkal karistolva tele a parkoló partoldalát. Olyan a táj, s benne a huzavona-ábrák, akár az öngyilkos cetek strandja. Félóra is rámegy, mire a hátsó pálya középső részén, a két tizenhatos közti területen ott hever a tizenhat sötét dög. Nagyjából egyforma távolságra igazgatjuk el őket, mert félő, hogy szétgöngyölve, a sárba ragadva már nehezebben tudnánk helyükre húzogatni a szőnyegeket. Odakinn biztos géppel ráncigálják, olyasmi targoncával, amivel a sérült focistáért is beautóznak, jut Levi eszébe. A kigöngyölés már gyerekjáték. Tulajdonképpen két-három ember is elég lenne a munkához, de valahogy jobban esik együtt folytatni. Csatárlánc a henger mellett, a vállak összeérnek. A csípők meg a pocakok is. Ha a talpunkkal egyszerre rúgunk a hengerbe, engedelmesen gurul kifelé, látványosan soványodik a hurka. A ritmus a lényeg, hogy egyszerre lökje mindenki. Egy-két-há-most. A fűszőnyeg a repedezett ragasztócsíkot meg az első kopottas métereket leszámítva egész jó minőségű. Kívülről sűrű, vászonbordázat, belül viszont az utazási irodák tavaszát idéző műzöld. A műgyep némileg tompítva ugyan, de felveszi a földes pálya egyenletlenségeit, hepehupáit, mégis kifogástalan, száraz terepet kínál. Ahhoz képest, hogy alig több mint fél órája reménytelennek tűnt a mai foci, most káprázatos a helyzet. Édeskés áruházzillat keveredik a benzinkútszaggal, meg a temető felől mindig gomolygó sírszaggal. Olyan Bundesliga-szaga van, mondja valaki. Most már ha kérnék, se mennék vissza a füvesre, mondja Óberpeti. Eins, Zwei, Drei! Egyformán zörögnek a csukák. Mindegyikben egy nejlonzacskó két zokni közt. A kigöngyölés, ahogy fogy a cylinder, úgy válik egyre könnyebbé. Az utolsó rúgások helyett már apró lökések, finom körömpaszok is megteszik. Sőt könnyed csüdemelintések, laza bokamozdulatok. Poros sóhajtással csattan a sárba az utolsó méter fűszőnyeg, a közepén csillogó alufóliába csomagolt valami hever. Méretre akár egy vekni kenyér. Kétkilós, talán egy kicsit nagyobb. Mi a szar ez a szar, érinti meg a cipője orrával Ervin. Bontsd ki, lép hátra előzékenyen Manó. Bontsd ki te, sziszegi Ervin. Mit gatyáztok vele, besötétedik, mire elkezdjük, rúgja félre a csomagot Tóni. Egy pár összecsomózott focicsuka gördül elő a fóliából. Arany Adidas, három csíkkal. Körülálljuk. Végig varrott, ahogy kell. Tizenkét bőrstopli. Aszta!

Csavarosak, próbálgatja Tibi. Draskóczy is leguggol mellé: ötvennégyben a németek ezzel nyerték meg a vébét, a cserélhető stoplikkal. Adi bácsi egy zacskó hosszú stoplival várta Walteréket a szünetben, merthogy esni kezdett. Miért nem veszed föl, bök Tibi szakadt cipője felé Tóni. Nem hiszem el, hogy épp negyvenkettes, méri össze a két talpat hitetlenkedve Tibi. Közben a második tekercs is kiterül, abban is egy cipő: Adidas Predator. Ráadásul piros. Ilyenben csavarta be Beckham azt a szabadrúgást a görögöknek a 2002-es vébé selejtezőjében. A következőben egy negyvenes F50 Unit. A legkönnyebb fajta csuka. A szellő-

léptű cselezőknek való. Messi jár ilyenben. Egy AdiPure van az újabb fóliában. Aszimmetrikus oldalfűzéses prima bőr. Del Piero kedvence. Meg Kakáé, tromfol rá Zsolti. Szeretnéd mi?

Ha nem kezdjük, besötétedik. Balázs és Óberpeti átcipelik a két rozsdásodó kiskaput, Tótimi és Maradona szednek, mint mindig. Mire megvan a két csapat, a szőnyegek kiterítve és Tibi az első lépéseket próbálja a műfűn. Lábán az új cipő. A rejtett fűzős arany Adidas. Bírzs benne járni, teszi felé Ervin a labdát. Tibor jobbal felnyúl és puhán leveszi. Ragad a bőr. Talppal hátrahúzza és a cipő orrával alapöccint, visszafelé pörögve, függőlegesen emelkedik a laszti a homloka elé, bólintani akart, de talán sárosnak látja, hagyja inkább visszahullani, ballal kilép és jobb belsővel a támaszkodó bal mögött, oda se nézve tolja pontosan tovább Sanyának. Naná, fordul aztán mégis a labda után, maga is némileg elképedve, s a vádliján feszülő tréningnadrágba dörzsöli a cipő orrát. Gergő lábán a piros. Kétszer is körbetekeri a hosszú fűzőt, átvezetve a stoplik közt, aztán megcsomózza és föltápaszkodik. Sarokkal emeli maga elé az épp megérkező lasztit, aztán belső rüszttel teszi tovább. Akkor mostantól éles, javasolja és a visszakapott kényszerítővel rögtön kioszt egy kötenyt Mormoginak, aztán bemasnizza a rárontó Józsit is. Frissen herseg a műfű, ahogy belemélyednek a stoplik. Már Levin és Barnuson is az új csuka van. Előre-hátra billegve méregetik egymáson és összeütik a tenyerüket. Közben Marci egy AdiPure-ban oxival viszi el Ervin mellett a lasztit, aztán a bringa jön Balázs mellett, de kapura lövés helyett inkább az ellenfélhez tartozó Sanyának passzol. Most hülyéskedünk, veszi ki a zsebéből a kezét Mormogi, és ő is lehajol egy csukáért.

Barnus lendületből vezeti rá a labdát három védőre, összezárnak, de a Zidan-féle rulettcsel bejön. Hárman háromfelé. A saroklécről visszapattanó bőrt kapásból fölgyertyázza, aztán ollózva visszaküldi a mezőnybe. A mamutfenyőknél menne le a nap. Mielőtt eltűnne, élesen süt szembe, aztán úgy marad, megáll lemenőben. Vörös laszti a levegőben. Manó a kezével árnyékolja az arcát, miközben cselez. Akkor mehet az utolsó gól? A döntő gól? Talppal hátrahúzza, egy testcsellel kiforgatja Draskóczyt és külsővel rácsúri. Pattog a kapufák közt, aztán mégis kijön. Tóni felszabadítás helyett bemutat egy könnyű esernyőt, majd teli rüszttel puhán emeli ki. A szél elállt, a kémények fölött kiegyenesednek a füstcsíkok. Már a védőkön is aranycipő. Sanya a lepattanó labda fölé guggol, úgy stoppolja le. Megye hármas parafrázis béel csukában. Elfelejtünk nevetni. Mindenki sápadt, fehér, áttetsző. Minden mozdulat bejön, mindegyik labdaérintés szépségdíjas. Képtelenek vagyunk hibázni. De gólt rúgni sem bír senki. Lelassított mozgások, közeli, álomszerű részletek. Másodpercekig szital a labda és hangtalanul indul vissza a felső lécről.

Csináljatok már valamit! Balázs rálép a labdára és csípőre teszi a kezét. Tiszta röhej, teszi hozzá, vegyétek már észre magatokat! A kimondott szavak betűkre hullva szívódnak föl a műfű szálai közt. Meghaltok a szépségbe!

A nap, akár egy elakadt hanglemez, még mindig ugyanott, a mamutfenyők közt forog. Egyre nagyobb és vörösebb; mindenben, mindenkin átsüt. Az óriás terepasztalon az árnyékok önállósulnak. Taktikai hieroglifák. Műzöld geometria. Meghalunk a szépségbe'. Utoljára én halok meg.

Mindjárt.

Most.

